

Cuvântarea de pe munte - Fericirile – Arend Remmers Matei 5,1-12

Introducere

Împărăția lui Dumnezeu

Împărăția lui Dumnezeu ocupă în Evanghelii – ca în tot Noul Testament – alături de Adunare (Biserică) un loc important. Ea este domnia Fiului lui Dumnezeu, rânduită de Dumnezeu, ca Împărat al împăraților asupra poporului Său pământesc Israel, dar nu numai asupra acestuia ci asupra universului întreg.

Împărăția a început atunci când Domnul a apărut pe pământ ca Împărat (compară cu Matei 12,28). Prin respingerea și lepădarea Lui Împărăția nu s-a terminat, ci ea este condusă mai departe și astăzi în timpul când prezența Sa lipsește, însă sub altă formă. Adevărații Lui ucenici sunt mădulare ale trupului Său, ale Adunării, care vor fi răpiți la venirea Lui. Scopul Împărăției Sale va fi continuat și după aceea, când în timpul necazului va fi vestită Evanghelia Împărăției (Matei 24,14). Împlinirea deplină a Împărăției lui Dumnezeu va avea loc odată cu apariția lui Hristos în glorie pentru instaurarea Împărăției de o mie de ani. În felul acesta se va împlini planul lui Dumnezeu cu întreaga creație și cu pământul. Domnul Isus va domni ca Om glorificat, și toți dușmanii Lui Îi vor sluji ca așternut al picioarelor Lui.

Evanghelia după Matei

Pentru înțelegerea corectă a cuvântării de pe munte este necesar să se cunoască caracterul special al evangheliei după Matei. În ea este prezentat Domnul Isus ca Împărat al lui Israel făgăduit deja în Vechiul Testament de Dumnezeu. De aceea evanghelistul Matei citează mult mai mult din Vechiul Testament decât o fac ceilalți evangheliști. Prin aceasta este scos în mod deosebit în evidență că Isus este cu adevărat Mesia. De aceea Matei începe evanghelia sa cu genealogia lui Isus Hristos, «Fiul lui David, fiul lui Avraam», și cu descrierea nașterii Sale în Betleem, locul de naștere al lui David. Domnul Isus este numit de opt ori «Fiul lui David», și se întâlnește foarte frecvent expresia Împărăția lui Dumnezeu respectiv Împărăția cerurilor.

Cuvântarea de pe munte este prima din cinci cuvântări mari ale Domnului Isus din evanghelia după Matei. Toate aceste cuvântări se încheie cu o frază de forma «... după ce a isprăvit ...» și toate stau în legătură cu Împărăția cerurilor.

- Prima Sa cuvântare este cuvântarea de pe munte, numită așa, deoarece Domnul S-a suit pe munte. Aici El a vestit principiile care trebuie să domine în Împărăția Sa potrivit cu voia lui Dumnezeu (Matei 5,1-7,29).
- A doua cuvântare Domnul a ținut-o când a trimis pe ucenicii Săi și le-a dat misiunea să vestească poporului iudeu Împărăția (Matei 10,1-11,1).
- Pildele despre Împărăția cerurilor constituie conținutul celei de-a treia cuvântări (Matei 13,1-53).
- În cuvântarea a patra Domnul Isus prezintă diverse principii pentru comportarea personală și în comun a ucenicilor, respectiv a credincioșilor (Matei 18,1-19,1).
- În ultima Sa cuvântare de pe Muntele Măslinilor Domnul Isus vorbește despre timpul din urmă. El explică ucenicilor Săi viitorul lui Israel (Matei 24,1-44), al creștinătății (Matei 24,45-25,30) și al națiunilor (Matei 25,31-46) până la apariția Sa în glorie.

Creștinul și cuvântarea de pe munte

În cuvântarea de pe munte Hristos, Împăratul, știind de lepădarea Sa care va avea loc în curând, vestește principiile și direcțiile de bază după care trebuie să trăiască în această lume aceia care Îl recunosc ca Împărat al lor. De aceea cuvântarea de pe munte este numită și „Constituția Împărăției lui Dumnezeu“.

Eu cred că este important să înțelegem aceasta. Cuvântarea de pe munte nu conține evanghelia pentru păcătoșii pierduți, ci se adresează oamenilor care au primit deja prin credință pe Domnul Isus. Și cu mult mai puțin învățăturile cuvântării de pe munte nu pot fi privite și folosite ca „program“ pentru îmbunătățirea lumii. Prescripțiile ei pot fi în cele din urmă realizate numai de oamenii născuți din nou.

Pe de altă parte Domnul Isus în cuvântarea de pe munte nu vorbește despre binecuvântările și privilegiile creștinilor, aceasta înseamnă ale acelor care cred în El în timpul actual de har. Pentru ei El este mult mai mult decât un Împărat: El este Salvatorul lor, Păstorul lor cel bun, Marele Preot la Dumnezeu, Mijlocitorul sau Apărătorul lor la Tatăl și Capul trupului Său, al Adunării. În El ei sunt binecuvântați cu tot felul de binecuvântări în locurile cerești.

Însă aceste binecuvântări mari și minunate nu schimbă nimic din faptul că și creștinii din lume sunt chemați să cunoască principiile Împărăției lui Dumnezeu și să trăiască conform lor. Ar fi o contradicție dacă ei și-ar revendica binecuvântările pentru ei dar nu ar vrea să ia asupra lor responsabilitatea ca ucenici ai lui Hristos în lume. În felul acesta cuvintele cuvântării de pe munte nu au ceva de spus numai ucenicilor Domnului Isus din timpul acela și rămășiței viitoare din timpul de după răpire, ci și nouă, care în acest timp intermediar credem în El, Îi slujim și Îl așteptăm.

Împărțirea cuvântării de pe munte

1. Introducere	capitolul 5,1-2
2. Fericirile	capitolul 5,3-12
3. Poziția ucenicilor în lume	capitolul 5,13-16
a. Sarea pământului	capitolul 5,13
b. Lumina lumii	capitolul 5,14-16
4. Legea și Împărăția	capitolul 5, 17-48
a. Hristos și Legea	capitolul 5, 17-20
b. Șase exemple	capitolul 5,21-48
5. Justificarea ucenicilor	capitolul 6,1-18
6. Ucenicul lui Isus în lume	capitolul 6,19-34
a. Atenționarea celor lacomi	capitolul 6,19-23
b. Dumnezeu și mamon	capitolul 6,24
c. Atenționarea cu privire la griji	capitolul 6,25-34
7. Ucenicul și aproapele lui	capitolul 7,1-6
8. Ucenicul și rugăciunea	capitolul 7,7-12
9. Energia ucenicului	capitolul 7,13-23
10. Ascultarea ucenicului	capitolul 7,24-27
11. Încheiere	capitolul 7,28-29

1. Cuvintele introductive la cuvântarea de pe munte (Matei 5,1.2)

La sfârșitul capitolului patru din evanghelia după Matei se spune că o mare mulțime de popor din Galileea, Decapole, Ierusalim, Iudeea și de dincolo de Iordan au mers după Domnul Isus. Acesta a fost efectul cuvântării Sale în Sinagogă și al vindecării multor bolnavi, pe care El i-a eliberat de suferințele lor. Mulți dintre cei care-L urmau erau oameni născuți din nou, ca și cei unsprezece apostoli ai Săi, dar o mare parte Îl urma din curiozitate sau din senzație. Unii erau deja umpluți de o împotrivire lăuntrică și respingere, așa cum arată tonul vorbirii care urmează a Domnului.

Așa cum Moise odinioară, mijlocitorul primului legământ, a primit pe Muntele Horeb poruncile lui Dumnezeu, tot așa Domnul Isus, Împăratul lui Israel, se suie în fața mării mulțimi de popor pe un munte, ca acolo să vestească mai întâi poporului Său constituția Împărăției cerurilor. Ucenicii Săi, care L-au urmat aici, sunt primii și cei mai apropiați, dar nu sunt singurii pentru care sunt valabile cuvintele care urmează. Și Israelul întreg, reprezentat aici prin mulțimea de popor, trebuia să audă învățătura Sa.

2. Sărac în duh (Matei 5,3)

La începutul primei părți a cuvântării de pe munte a Domnului Isus în Matei 5-7 stau așa-zisele fericiri. Ele conțin lecții foarte practice și foarte importante pentru toți care se află în Împărăția cerurilor.

Aceste fericiri au trei domenii de aplicare:

- în primul rând la ucenicii din timpul acela al lepădării Domnului Isus;
- în al doilea rând la credincioșii din timpul actual al absenței Domnului;
- în al treilea rând se aplică la rămășița credincioasă din viitor a iudeilor în timpul necazului, înainte de apariția Domnului Isus ca Împărat.

Însușirile, pe care Domnul le numește în aceste fericiri, nu sunt cele ale omului natural: pentru aceasta este nevoie de nașterea din nou. Domnul Isus spune lui Nicodim: «Dacă un om nu se naște din nou nu poate vedea Împărăția lui Dumnezeu» (Ioan 3,3). Numai omul care prin credința în El a primit viața nouă, veșnică și se lasă permanent învățat și îndrumat de El, poate să reveleze în viața sa aceste însușiri ale lui Hristos.

Cuvântul „fericit“ se întâlnește de cincizeci de ori în Noul Testament. El înseamnă mai mult decât numai a fi fericit în simțăminte, căci aceasta poate avea loc și prin anumite împrejurări. Dar a fi fericit depășește această stare. Este starea pe care Domnul Isus Însuși o promite acelor care practică în viața lor felul Lui de gândire.

Sărac în duh este perechea lăuntrică a sărăciei exterioare. Dar aceasta nu este, așa cum se gândește uneori, o lipsă a aptitudinilor spirituale sau a inteligenței. Într-adevăr Biblia vorbește în alte locuri în chip mângâietor despre copilași, sugari și copii, dar aici este vorba de cu totul altceva.

Sărac în duh este un credincios care nu gândește despre sine însuși mai mult decât este, care însuși se vede în lumina lui Dumnezeu și de aceea este smerit. Această atitudine a duhului este parafrazată deja în Vechiul Testament prin cuvintele «duh zdrobit» (Psalm 34,18; 51,17). În Isaia 57,15 este legat de aceasta următoarea făgăduință: «Eu locuiesc în locuri înalte și în sfințenie; dar sunt cu omul zdrobit și smerit, ca să înviorez duhurile smerite, și să îmbărbătez inimile zdrobite.»

Dacă ne privim pe noi înșine în prezența și în lumina lui Dumnezeu, atunci vom deveni săraci în duh, căci înaintea privirii Sale onoarea și mărirea omenească nu pot exista. Exemple pentru o astfel de atitudine spirituală sunt Avraam (Geneza 18,27), Iov (Iov 42,5.6), Isaia (Isaia 6,1-5); vameșul în Templu (Luca 18,13) și Petru (Luca 5,8). Atâta timp cât ne măsurăm cu noi înșine sau cu alți creștini vom găsi totdeauna un motiv de automulțumire. În lume - și cu regret și între

noi creștinii – contează succesul exterior, o poziție înaltă și prestigiul. Dar urmarea este de cele mai multe ori mândria, supraaprecierea de sine însuși și înfumurarea. Numai în prezența lui Dumnezeu devenim și rămânem săraci în duh.

Domnul Isus a fost în sensul deplin al cuvântului sărac în duh. El nu a căutat voia proprie, nu a căutat onoarea Sa, ci numai glorificarea Tatălui Său. Însă este o mare diferență între El și noi. Este diferența dintre smerenie și umilire. Domnul Isus era desăvârșit și smerit cu inima (Matei 11,29). El n-a cunoscut nici o mândrie și de aceea nu a fost necesar să Se smerească vreodată, așa cum este deseori în cazul nostru.

Adevărata noastră fericire constă nu numai în aceea de a imita Ființa Domnului nostru, ci în aceea că noi ne aflăm în apropierea Lui și rămânem acolo.

3. Ferice de cei ce plâng (Matei 5,4)

Nimeni nu este cu plăcere trist. Mulți ocolesc pe oamenii triști. Este așa de greu să găsești cuvinte de mângâiere, când cineva este întristat de moartea unui membru al familiei sau a unui prieten.

Când Domnul Isus în a doua fericire numește fericiți pe cei care plâng, El nu S-a gândit la întristarea provocată de pierderea unui om iubit. Nu, când El a rostit cuvintele «Ferice de cei ce plâng, căci ei vor fi mângâiați», S-a referit la cu totul altceva.

Acți este vorba de Împărăția lui Dumnezeu, al cărei Împărat venise în Persoana Sa (compară cu Matei 12,28). Dar cum a fost El primit de poporul Său! «A venit la ai Săi și ai Săi nu L-au primit» (Ioan 1,11). La nașterea Sa nu a fost nici un loc în casa de poposire pentru El, împăratul Irod a căutat să-L omoare și aparținătorii familiei Lui L-au declarat odată ca „ieșit din minți”. Chiar și ucenicii Lui, care în cei trei ani ai slujbei Sale au fost cei mai apropiați de El, deseori nu L-au înțeles; unul L-a tăgăduit și unul L-a trădat chiar dușmanilor Săi!

Da, Domnul nostru a avut multe motive să fie trist. El a plâns pentru Ierusalim și a rostit cuvintele: «Ierusalime, Ierusalime, care omori pe proroci și ucizi cu pietre pe cei trimiși la tine! De câte ori am vrut să strâng pe copiii tăi cum își strânge găina puii sub aripi, și n-ai vrut! Iată că vi se lasă casa pustie; căci vă spun că de acum încolo nu Mă veți mai vedea până când veți zice: „Binecuvântat este Cel ce vine în Numele Domnului!”» (Matei 23,37-39). Când El, după apariția Sa în glorie pentru instaurarea Împărăției de o mie de ani a păcii, va fii salutat cu bucurie de către poporul Său, atunci El va fi cu adevărat «mângâiat»!

Și rămășița credincioasă a iudeilor va trece prin această întristare profundă scurt timp înainte de această apariție a lui Hristos: întristare din cauza împietririi inimii restului din popor, care se va uni cu antihrist, și întristare din cauza vinei poporului iudeu și a propriei vine la omorârea lui Mesia. Dar și ea va fi mângâiată de Domnul Însuși: «Domnul va mângâia iarăși Sionul, va alege iarăși Ierusalimul.» (Zaharia 1,17) - «Cum mângâie pe cineva mama sa, așa vă voi mângâia Eu; da, veți fi mângâiați în Ierusalim» (Isaia 66,13; compară cu capitolul 40,1; 49,13; 51,3.12; 61,2).

Nu este și în timpul nostru motiv de întristare asemănătoare în poporul lui Dumnezeu? Vedem noi cum Domnul Isus este dezonorat în creștinătate, cum Cuvântul lui Dumnezeu nu mai este tratat cu seriozitate chiar și de creștinii adevărați, cum se răspândește împietrirea inimii în loc de dragoste, egoismul în loc de ascultare, formalismul gol în loc de despărțirea de rău? Trecem noi indiferenți și fără să băgăm de seamă, sau ne așezăm deasupra cu o atitudine judecătorească de îndreptățire de sine? Sau facem ce este corect și plăcut înaintea Domnului: ne întristăm noi cu adevărat de astfel de dezonorări ale preaiubitului nostru Domn?

O astfel de întristare o găsim în Vechiul Testament la Neemia, care a spus împăratului Artaxerxe: «Cum să n-am fața tristă, când cetatea în care sunt mormintele părinților mei este nimicită și porțile ei sunt arse de foc?» (Neemia 2,3). Și despre Daniel și Ezra citim că s-au întristat din cauza necredincioșiei poporului lui Dumnezeu și urmările ei (vezi Daniel 9 și Ezra 9-10). Noi putem învăța de la acești oameni ai lui Dumnezeu. În ceea ce privește vârsta, niciunul din ei nu putea fi învinovățit de vină personală. Dar ei nu s-au așezat deasupra poporului printr-o

dreptate proprie. Ei au mărturisit vina lor și s-au inclus și pe ei înșiși în ea. Ei au recunoscut, că ei nu erau mai buni și că și ei erau o parte a acestui popor. De aceea Dumnezeu le-a răspuns și S-a declarat de partea lor. Aceasta le-a dat mângâiere.

Dacă noi în timpul nostru luăm o astfel de atitudine, atunci este valabilă și pentru noi fericirea rostită de Domnul: «Ferice de cei ce plâng, căci ei vor fi mângâiați». Cu siguranță aceasta va avea loc în chip desăvârșit la venirea Domnului, dar și acum este mângâiere având în vedere perspectiva că Dumnezeu Însuși va șterge cândva lacrimile din ochii noștri, atunci când nu va mai fi nici o întristare (compară cu Apocalipsa 21,4).

4. Ferice de cei blânzi (Matei 5,5)

A treia fericire rostită de Domnul spune: «Ferice de cei blânzi, căci ei vor moșteni pământul.» În timp ce făgăduința din prima fericire spune: «căci a lor este Împărăția cerurilor», aici se spune mai exact: «ei vor moșteni pământul». Aceasta era pentru ascultători, a căror țară se afla sub domnia romană, un indiciu clar spre timpul viitor al Împărăției de o mie de ani (compară cu Psalm 37,11).

«Blând» înseamnă și «prietenos, milos». Deseori blândețea este considerată în lume ca fiind slăbiciune, și în mod corespunzător este puțin prețuită. Apucăturile și lipsa de considerație a celor care au succes în lumea aceasta dau mai degrabă naștere la admirație.

Blândețea amintită aici nu este slăbiciune și nici supunere de rob. Un copil al lui Dumnezeu blând poate suporta răutatea și asprimea fără să aibă gânduri de răzbunare, deoarece se știe purtat de Unul mai tare; El dă puterea pentru o astfel de trăsătură de caracter a unei adevărate ucenicii cu Isus.

Modelul desăvârșit al blândeții este Domnul Isus Însuși. El spune în Matei 11,29: «Luați jugul Meu asupra voastră, și învățați de la Mine, căci Eu sunt blând și smerit cu inima; și veți găsi odihnă pentru sufletele voastre.» Tocmai aflate că conducătorii lui Israel L-au numit un Om mândăcios și băutor de vin și tocmai a trebuit să mustre cetățile în care au putut loc avea cele mai mari minuni ale Lui (Matei 11,19-24). Dar în această situație putea să-Și ridice privirea în sus și să spună; «Te laud, Tată, ...».

Domnul Isus era blând. Noi putem învăța blândețea numai mergând pe urmele Lui. Dacă ajungem într-o situație în care suntem provocați de cei din jur, atunci putem striga către El: „Doamne, ajută-mă să arăt felul Tău de gândire!“

Moise, marele om al lui Dumnezeu din Vechiul Testament, a învățat blândețea de la Dumnezeu în cei patruzeci de ani ca păstor de oi în Midiam. În tinerețea lui într-o izbucnire de mânie justificată a omorât un egiptean, care bătea pe un israelit (Exod 2,11-12; Faptele Apostolilor 7,23.24). Dar patruzeci de ani mai târziu, când sora lui Maria și fratele lui, Aaron, s-au ridicat împotriva lui, Duhul Sfânt poate da mărturie despre el: «Moise însă era un om foarte blând, mai blând decât orice om de pe fața pământului.» (Numeri 12,3). Această blândețe a lui Moise era rezultatul educării în școala lui Dumnezeu. Dar cu toate că Moise era omul cel mai blând, el nu a avut voie să intre în țara Canaan, în opoziție cu cei blânzi din versetul nostru, care vor moșteni țara (sau: pământul).

Să observăm că nu se spune: ei vor dobândi țara, ci moșteni țara. Anumite comentarii la predica de pe munte raportează totul la omul din carne și la timpul actual și la lumea actuală: oamenii care se comportă așa cum spune predica de pe munte vor avea parte de biruință și vor poseda pământul în pace. Dar aceasta este imposibil. Domnul Isus vorbește aici despre ucenicii adevărați, care L-au primit prin credință și Îl urmează. El a înfăptuit lucrarea de mântuire, pe baza căreia moștenirea Lui va fi și moștenirea lor (compară cu Psalm 2,7-8; Evrei 1,2; Efeseni 1,10-11).

Moștenirea rămășiții credincioase a iudeilor, care va persevera în necazul viitor și care va fi păzită de Dumnezeu, va fi țara Israel în Împărăția de o mie de ani. Fiecare dintre ei «va locui sub vița lui și sub smochinul lui». Dar moștenirea ucenicilor Domnului din timpul acela și a

credincioșilor din timpul actual de har va fi mai mult, și anume pământul, da, întreaga creație (Evrei 2,7.8), căci cuvântul țară poate însemna și pământ. Adunarea va primi această moștenire și o va poseda în Hristos.

Probabil pentru unii creștini este greu de înțeles, că ei stau de partea Biruitorului și cu toate acestea trebuie să sufere sau să fie tratați pe nedrept. Dar în curând vom avea parte împreună cu El de poziția Sa de putere. De aceea Domnul mângâie ucenicii, așa cum El a lăsat prin apostolul Pavel ca tesalonicenii să fie mângâiați, când acesta le-a scris: «Fiindcă Dumnezeu găsește că este drept să dea întristare celor ce vă întristează, și să vă dea odihnă atât vouă, care sunteți întristați, cât și nouă, la descoperirea Domnului Isus din cer, cu îngerii puterii Lui, ...» (2 Tesaloniceni 1,6.7).

Și Domnul Isus a mers pe acest drum. În Isaia 53,7 se spune despre El: «Când a fost asuprit și chinuit, n-a deschis gura deloc, ca un miel pe care-l duci la măcelărie, și ca o oaie mută înaintea celor ce o tund: n-a deschis gura.» Dar în versetul 12 vedem urmările: «De aceea Îi voi da partea Lui la un loc cu cei mari și va împărți prada cu cei puternici.» „Cei mari“ sunt adversarii Lui, și „cei puternici“ sunt cei ce vor avea parte cu El în Împărăția de o mie de ani.

5. Flămânzi și însetați după dreptate (Matei 5,6)

În evanghelia după Luca capitolul 6, unde Domnul Se adresează personal ucenicilor Săi, El spune la modul cel mai general: «Ferice de voi, care sunteți flămânzi acum, pentru că voi veți fi săturați!» (versetul 21). Cea de-a patra fericire din cele nouă fericiri din Matei 5 vorbește însă despre o foamete și o sete deosebite: «Ferice de cei flămânzi și însetați după neprihănire, căci ei vor fi săturați.»

Foame și sete înseamnă o dorință intensă după ceea ce este indispensabil pentru menținerea vieții. Dar în același timp în aceasta se exprimă că elementele acestei dorințe lipsesc sau nu stau la dispoziție.

Nu era în timpul acela nici o neprihănire pe pământ? – Când Dumnezeu a dat lui Israel la Sinai Legea, El a spus: «Să judeci pe aproapele tău după dreptate» (Levitic 19,15). Dar ce a făcut acest popor cu Domnul Isus, singurul drept? Petru a trebuit să spună iudeilor: «Voi v-ați lepădat de Cel sfânt și neprihănit, și ați cerut să vi se dăruiască un ucigaș. Ați omorât pe Domnul vieții» (Faptele Apostolilor 3,14.15). Romanii, care stăpâneau atunci în Palestina, erau mândri de Legea foarte veche a celor douăsprezece table. Dreptul roman, care stă la baza constituției multor state europene, își are efectul până în zilele noastre. Dar când Domnul Isus a stat înaintea lui Pilat din Pont, conducătorul roman, acesta a spus: «Eu sunt nevinovat de sângele Neprihănitului acesta» (Matei 27,24), ca apoi să-L lase să fie biciuit și să-L dea în mâinile mulțimii, ca să fie răstignit! Mai clar decât la tratarea Fiului lui Dumnezeu, a Domnului și Salvatorului nostru, nu se putea nicidecum arăta nedreptatea în lume.

Dreptatea este înțeleasă astăzi în general ca principiu al unei comportări care acordă fiecărui om în parte în aceeași măsură dreptul său. În Biblie însă dreptatea are totdeauna pe Dumnezeu Însuși ca punct de plecare și țintă. El este Cel desăvârșit de drept și acționează totdeauna drept, aceasta înseamnă în concordanță cu Sine Însuși. Dumnezeu, ca Întreținătorul tuturor oamenilor, acționează spre binele și binecuvântarea creaturilor Sale, însă dintr-o parte, pe care mulți oameni n-o înțeleg și de aceea gândesc că Dumnezeu ar fi uneori nedrept. Dar Dumnezeu nu este nedrept (Romani 3,5; Evrei 6,10). Dreptatea lui Dumnezeu conține și faptul că El trebuie să pedepsească păcatul, care în primul rând se îndreaptă împotriva Lui. Dreptatea lui Dumnezeu s-a arătat în chip desăvârșit la crucea Golgota. Acolo a fost pedepsit un Om, Omul Hristos Isus, ca suplinitor pentru oamenii vinovați, pentru ca Dumnezeu să poată dărui dreptatea Sa acelor care primesc această lucrare de împăcare.

De aceea pentru om poate fi dreptate adevărată numai dacă el începe cu recunoașterea cu credință a acestui fapt. Omul dotat de Dumnezeu cu minte și conștiință responsabilă știe și se ostenește pe de o parte să aibă dreptatea omenească, iar pe de altă parte, din cauza păcatului care

locuiește în el, este incapabil și deseori nu vrea să practice dreptatea în unele domenii ale vieții. Trăim astăzi într-un timp în care strigătul și năzuința după dreptate este mai evident ca oricând mai înainte. Să ne gândim numai la legile referitoare la impozit și contribuții sociale în interiorul statelor precum și în eforturile internaționale pentru echilibrarea diferenței dintre statele industriale și țările în curs de dezvoltare. Din partea bisericilor protestante se fac eforturi care parțial merg într-o direcție politică marcată foarte puternic politic, susținută și motivată biblic.

Însă predica de pe munte nu conține nici o aluzie la îmbunătățirea situației mondiale și nici nu este un program politic. Ea descrie mai degrabă însușirile și partea viitoare a oamenilor, care prin credință sunt părtași la Împărăția lui Dumnezeu (sau Împărăția cerurilor). Ea se referă în mod deosebit la rămășița credincioasă a poporului Iudeu și la credincioșii dintre națiuni din timpul de necaz viitor. Ei vor simți cum nedreptatea în această lume va atinge punctul ei culminant în persoana lui antihrist (2 Tesaloniceni 2,10; Isaia 51,1.6), și în cea mai mare parte o vor simți în trupul lor propriu, când ei, ca și Domnul lor, vor fi prizonieri și strâmtorați pe nedrept. Inimile lor înnoite vor avea o dorință profundă, arzătoare după dreptate, care va fi satisfăcută pe deplin la apariția Domnului ca Împărat în Împărăția de o mie de ani.

«Atunci Împăratul va împărății cu dreptate, și voievozii vor cârmui cu dreptate.» (Isaia 32,1). Când Dumnezeu sub domnia lui Hristos va face din neprihănire o lege și din dreptate o cumpănă (Isaia 28,17), atunci toți cei care au flămânzit și au însetat după dreptate vor fi săturați.

Acum încă nu este așa. Trebuie să ne fie clar, că în lumea aceasta va fi o dreptate desăvârșită abia atunci când Domnul Isus Însuși o va introduce în Împărăția de o mie de ani. Nu este dorința aprinsă a omenirii după dreptate (și după pace) un semn că acest timp va veni curând? Ce bine ar fi dacă oamenii ar recunoaște că nu eforturile proprii după dreptate conduc la țintă, ci că dreptatea lui Dumnezeu și pacea lui Dumnezeu sunt singurul drum spre această țintă.

Și nouă astăzi ni se adresează acest verset. Ca și copiii ai lui Dumnezeu vedem cât de multă nedreptate este între oamenii din lume. Vedem cum unii credincioși trebuie să sufere pe nedrept nu numai din cauza credinței lor în Domnul Isus, ci pur și simplu din cauza faptelor lor. Și nu este cu regret nedreptate chiar și între creștinii adevărați? Cât de mult suspină unii copiii ai lui Dumnezeu din cauză că se simt tratați nedrept! Această foame și sete după dreptate este de înțeles. Această foame și sete va fi odată și pentru noi în chip desăvârșit și veșnic liniștită. Noi așteptăm, potrivit cu făgăduința lui Dumnezeu, ceruri noi și un pământ nou în care va locui dreptatea (2 Petru 3,13). În Împărăția de o mie de ani Domnul Isus va domni cu dreptate, în veșnicie însă dreptatea va locui în noua creație. Atunci vor fi terminate căile lui Dumnezeu cu oamenii.

Dar nu putem noi spune, că foamea și setea noastră au fost deja liniștite într-un anumit sens? Nu ne-a socotit Dumnezeu credința noastră ca dreptate (Romani 4,5.22)? Nu suntem noi înșine dovezile vii ale dreptății lui Dumnezeu, deoarece noi am crezut în Acela care a fost făcut păcat pentru noi? (2 Corinteni 5,21). Și nu ne putem noi bucura deja acum de însușirile morale ale Împărăției lui Dumnezeu: «Căci Împărăția lui Dumnezeu este neprihănire, pace și bucurie în Duhul Sfânt (Romani 14,17)? Dar noi nu trebuie numai să ne bucurăm de ea, ci și s-o practicăm în viața noastră împreună cu frații noștri și surorile noastre în această lume. În evanghelia după Matei 6,33 Domnul spune ucenicilor Săi: «Căutați mai întâi Împărăția lui Dumnezeu și neprihănirea Lui, și toate aceste lucruri vi se vor da pe deasupra.» Nu sunt aceste cuvinte o „deviză” demnă pentru creștinii care doresc să fie ucenicii credincioși ai Domnului lor?

6. Ferice de cei milostivi (Matei 5,7)

Deja în proverbele lui Solomon se spune: «Cine disprețuiește pe aproapele său face un păcat, dar ferice de cine are milă de cei nenorociți» (Proverbe 14,21). În cea de-a cincea fericire Domnul Isus folosește cuvinte asemănătoare, dar adaugă o făgăduință la ele: «Ferice de cei milostivi, căci ei vor avea parte de milă».

Mila și harul

Mila este atitudinea sufletului în fața necazului și suferinței și a ajutorului izvorât din această atitudine lăuntrică. Deci mila nu este același lucru cu harul; harul este mai mult favoarea nemeritată, pe care cineva, care a devenit vinovat, o primește. De aceea în Sfânta Scriptură se face o diferențiere clară între aceste două cuvinte. Deja în Vechiul Testament Dumnezeu zice lui Moise: «Domnul Dumnezeu este un Dumnezeu plin de îndurare și milostiv» (Exod 34,6), și în Noul Testament citim de mai multe ori cuvintele: «Har, îndurare și pace de la Dumnezeu, Tatăl» (1 Timotei 1,2; compară cu 2 Timotei 1,1; Evrei 4,16; 2 Ioan 3).

În cartea Rut vedem un exemplu impresionant al îndurării dumnezeiești față de o sărmană femeie păgână, și prorocul Iona a trebuit, chiar dacă împotriva voii lui, să recunoască îndurarea lui Dumnezeu față de locuitorii din Ninive.

Îndurarea lui Dumnezeu aduce viață

Dar toată bogăția îndurării Sale o arată Dumnezeu pe baza jertfei Domnului nostru Isus la cruce de pe Golgota, tuturor acelor care cred în El. Cea mai mare nenorocire a omului constă în aceea că el este mort spiritual în păcatele lui și de aceea total incapabil să se ajute singur. Acestora, care sunt morți pentru Dumnezeu, Dumnezeu - și numai El poate s-o facă - în îndurarea Sa le dăruiește viața. Apostolul Pavel își amintește în 1 Timotei 1,13 și 16 de îndurarea de care el însuși a avut parte ca model pentru aceia care cred în Domnul Isus ca să capete viața veșnică. Credincioșilor din Efes el le scrie: «Dar Dumnezeu, care este bogat în îndurare, pentru dragostea cea mare cu care ne-a iubit, măcar că eram morți în greșelile noastre, ne-a adus la viață împreună cu Hristos» (Efeseni 2,4-5). În epistola către Tit 3,4.5 se spune, că Dumnezeu ne-a mântuit «pentru îndurarea Lui, prin spălarea nașterii din nou și prin înnoirea făcută de Duhul Sfânt». Și apostolul Petru scrie: «Binecuvântat să fie Dumnezeu, Tatăl Domnului nostru Isus Hristos, care, după îndurarea Sa cea mare, ne-a născut din nou prin învierea lui Isus Hristos din morți la o nădejde vie» (1 Petru 1,3).

«Fericite de cei milostivi ...»

Când Domnul Isus spune «ferice de cei milostivi», atunci el se referă la aceia care au avut parte de această îndurare (milă) a lui Dumnezeu și acum ca ucenici ai Domnului și Stăpânului lor trebuie să urmeze exemplul Lui. Cât de des citim în evangheliile că El a fost mișcat lăuntric! Plin de milă și compasiune lăuntrică El a vindecat pe cei bolnavi, a dat hrană celor flămânzi, și a dat înapoi unei mame îndurerate pe fiul ei. Da, El era adevăratul samaritean milostiv, care putea spune cărturarului, care a venit să-L ispitească, la sfârșitul discuției: «Du-te de fă și tu la fel» (Luca 10,37).

Deci și aici este valabil pentru noi cuvântul, care spune: «Să aveți în voi gândul acesta, care era și în Hristos Isus.» Îndurarea noastră constă în a da mai departe ceea ce noi am învățat de la Domnul Isus, atât în domeniul spiritual cât și în domeniul material. Dacă suntem totdeauna conștienți de ce a făcut Domnul Isus pentru noi, vom avea nu numai sentimentele care se cuvin față de suferința, necazul și nevoia altora – nu numai ale fraților și surorilor! – ci vom arăta prin dovezi mila noastră. Domnul să ne deschidă inimile pentru aceasta și să ne întărească mâinile, ca să revelăm îndurarea Sa.

Foarte serioasă este lecția pe care El o dă în pilda cu robul nemilos, care datora stăpânului său 10.000 de talanți (în argint, astăzi aproximativ 45.000 euro), dar care a dus la închisoare pe robul său, care îi datora o sută de dinari (plata pentru o sută de zile de muncă) (Matei 18,23-35). Să ne întrebăm, dacă suntem conștienți de marea iertare de care am avut parte și dacă ne comportăm corespunzător. Cât de umilitor este însă să vedem câte greutăți au căminele noastre pentru bătrâni să găsească personal pentru îngrijirea, ajutorarea și aprovizionarea fraților noștri și a

surorilor noastre în vârstă și neputincioși! Dar nu numai în căminele de bătrâni sunt frați și surori care au nevoie de ajutor. Dacă ne deschidem inimile și ochii vom găsi ocazii în vecinătatea noastră pentru dovedirea practică a compasiunii și îndurării, cum ar fi vizitarea bolnavilor, ajutor la cumpărături, la transport, etc.

Dar printr-o îngustare greșită să nu ne gândim numai la frații noștri și la surorile noastre. Apostolul Pavel a scris credincioșilor din Galatia: «Așa dar, cât avem prilej, să facem bine la toți, și mai ales fraților în credință» (Galateni 6,10). Puterea mărturiei noastre pentru Domnul constă mai mult în comportarea noastră decât în vorbele noastre! Lumea nu va studia Biblia, dar ea va ști să aprecieze corect comportarea noastră. Unele suflete aflate în necaz au fost copleșite nu numai prin Evanghelia clară, curată, ci și prin îndurarea de care au avut parte.

În unele domenii ale creștinătății mesajul Noului Testament a fost coborât la situații pur sociale, legate de pământ. În loc să se predice pocăința și credința în Domnul Isus, se predică numai binefacerea, deseori cu tentă politică. Prin aceasta nu se respectă conținutul predicii de pe munte și al Evangheliei harului lui Dumnezeu! Pe de altă parte nu este o mărturie pentru harul și îndurarea Dumnezeului nostru, dacă se crede că vestirea Evangheliei ar fi singura misiune pe care o are un creștin față de lume. Așa cum Domnul nostru Însuși a ajutat oamenilor, căroră El le-a vestit vestea bună, în diversele lor nevoi, și noi putem nu numai să povestim semenilor noștri despre El, ci și să le arătăm practic puterea și binecuvântarea credinței noastre.

Dar și în arătarea îndurării, ca în orice alt domeniu, este necesară înțelepciunea. În nevoi și strâmtorări materiale de cele mai multe ori este nevoie de acționare rapidă. Dar sunt ocazii în care noi nu putem arăta imediat îndurarea noastră. Când cineva a păcătuit, nu totdeauna este bine să arătăm imediat îndurare. S-ar putea să fie nevoie să așteptăm un timp mai îndelungat, ca să aibă loc o restabilire adevărată a sufletului. Un exemplu frumos pentru aceasta este comportarea lui Iosif, care s-a făcut recunoscut abia după a treia întâlnire cu frații săi și a făcut parte de îndurarea iertării conștiinței lor încărcate.

«... căci ei vor avea parte de milă!»

Dacă mergem pe urmele Domnului nostru, pe drumul nostru de credință de la o zi la alta vom deveni tot mai conștienți de îndurarea Sa. Aceasta ne-o spun locurile din Scriptură deja amintite 1 Timotei 1,2; 2 Timotei 1,2; Evrei 4,16; 2 Ioan 3. Deosebit de frumoase sunt cuvintele în Evrei 4,16, care ne arată că noi căpătăm îndurare și găsim har, pentru ca să fim ajutați la vreme de nevoie, atunci când în rugăciune venim înaintea scaunului harului. Acolo Se află Domnul Isus ca Mare Preot al nostru milos și vrednic de încredere (Evrei 2,17). Astfel Domnul în îndurarea Sa ne însoțește toată viața noastră, până când El va veni să ne ia în Casa Tatălui. Chiar și această venire apostolul Iuda o pune în legătură cu îndurarea, când scrie: «așteptați îndurarea Domnului nostru Isus Hristos pentru viața veșnică» (Iuda 21). Dar nu numai El Însuși ne va dovedi îndurarea, ci noi vom avea parte pe drumul nostru de îndurare de la alții, căci «ce seamănă omul aceea va și secera» (Galateni 6,7).

În cele din urmă, arătarea noastră înaintea scaunului de judecată al lui Hristos este ultima ocazie în care noi vom avea parte de îndurarea Domnului nostru. Apostolul Pavel s-a rugat pentru fratele lui Onisifor, ca «să capete îndurare de la Domnul „în ziua aceea“» (2 Timotei 1,18). Unii se vor mira probabil să audă despre îndurare în legătură cu descoperirea noastră înaintea scaunului de judecată al lui Hristos. Îndurarea aici nu are nimic a face cu mântuirea veșnică sigură. Ea se referă la lucrarea pentru Domnul făcută aici pe pământ. Și atunci când fiecare va primi lauda de la Dumnezeu, îndurarea Sa va triumfa.

7. O inimă curată (Matei 5,8)

«Ferice de cei cu inima curată, căci ei vor vedea pe Dumnezeu!» Cea de-a șasea fericire din rândul celor așa-zise fericiri-proclamate arată iarăși foarte clar, că în predica de pe munte nu este vorba de un program de natură socială sau politică. Cu regret predica de pe munte este astăzi înțeleasă și explicată așa în unele domenii ale creștinătății. Și tot așa de puțin Domnul Isus Se adresează prin cuvintele Sale oamenilor necredincioși, celor ce stau departe de El, ca să-i cheme la pocăință și credință în El, chiar dacă El se adresează, în afara ucenicilor, și mulțimii care Îl urma. Ei toți făceau parte din poporul Israel, poporul pământesc al lui Dumnezeu, care aștepta pe Mesia al său, adică pe Împăratul făgăduit de Dumnezeu. Pentru ei sunt în primul rând aceste principii ale Împărăției lui Dumnezeu. Dar ele se adresează și ucenicilor Domnului Isus din toate timpurile.

Ucenic înseamnă de fapt „școlar, calfă“. Un școlar bun sau o calfă bună se va strădui totdeauna să învețe cât mai mult de la învățătorul lui sau de la stăpânul lui, pentru ca apoi el însuși să pună în practică. Totodată i se va supune cu plăcere și în felul acesta îi va recunoaște autoritatea. La început cei care Îl însoțeau pe Domnul Isus pe pământ au fost numiți ucenici (și anume nu numai cei doisprezece apostoli, compară cu Luca 6,13). În cartea Faptele Apostolilor întâlnim des cuvântul ucenici. Era evident la început o denumire curentă a creștinilor. Spre deosebire de celelalte nume, cum ar fi de exemplu copii ai lui Dumnezeu, sfinți și frați, care se întâlnesc des în epistolele Noului Testament și se referă mai mult la binecuvântările noastre, ele exprimă subordonarea și însoțirea din partea noastră, adică responsabilitatea noastră.

De aceea cuvântul ucenic este o expresie foarte potrivită pentru relația credinciosului cu Domnul Isus în Împărăția lui Dumnezeu. O supunere sau constrângere exterioară ca „supus“ nu înseamnă nimic. Recunoașterea Domnului și supunerea sub autoritatea Sa trebuie să facă pereche cu credința și dăruirea. Dacă astăzi pe pământ nu se vede încă mult din această recunoaștere a domniei lui Hristos peste oameni – mai degrabă se pare să fie contrariu -, totuși Împărăția lui Dumnezeu va deveni vizibilă pentru fiecare, și poate chiar foarte curând. În predica de pe munte Domnul arată clar ce însușiri trebuie să arate ucenicii Săi, „elevii“ Săi, sau „calfele“ Sale. Dar El mai arată și ce binecuvântare imediată și ce răsplată deosebită sunt legate cu aceasta.

Dacă Domnul vorbește aici despre aceia care au inima curată, totuși El nu spune cum se va curăți inima omului. Aceasta o arată clar Cuvântul lui Dumnezeu în alte locuri, de exemplu în cartea Faptele Apostolilor 15,9, unde Petru amintește că Dumnezeu curăță inimile oamenilor prin credință (compară cu Evrei 10,22; Iacov 4,8; 1 Petru 1,22). Domnul spune simplu: «Ferice de cei cu inima curată ...». El vorbește deci despre aceia a căror inimă a fost deja curățită.

Inima este în Sfânta Scriptură reședința gândurilor, a înclinațiilor și a voinței (Matei 9,4; 12,34; 24,48), aceasta înseamnă „centrala de comandă“ lăuntrică a omului. De aceea autorul proverbelor spune deja: «Păzește-ți inima mai mult decât orice, căci din ea ies izvoarele vieții» (Proverbe 4,23). O atenționare importantă!

De la natură nici un om, nici măcar un copil, nu are o inimă curată, căci Dumnezeu spune deja în Geneza 8,21: «Pentru că întocmirile gândurilor din inima omului sunt rele din tinerețea lui.» Pentru ca cineva să poată vedea pe Dumnezeu, inima omenească rea trebuie să fie curățită pe deplin.

Deci Domnul Isus rostește aici o «fericire» a acelor care prin credința în El și-au curățit inima și ei sunt curați și din punct de vedere practic: «Ferice de cei cu inima curată». Aceasta este prima lecție a acestui verset. Așa cum o inimă poate fi curățită înaintea lui Dumnezeu numai prin credința în Domnul Isus și lucrarea Sa, tot așa nu este curăție practică a inimii decât numai în prezența Sa.

Aici s-ar putea replica: Dar nu este aici vorba de faptul că oamenii, ale căror inimi au fost curățite prin credință în lucrarea de răscumpărare a lui Hristos, vor vedea cândva în slavă pe Dumnezeu? Dacă vor vedea pe Dumnezeu numai aceia ale căror inimi sunt totdeauna și sub aspect practic curate, cine va putea avea speranța să vadă odată pe Dumnezeu? – Mulțumiri fie

aduse lui Dumnezeu, că speranța noastră nu își are fundamentul în comportarea noastră deseori așa de slabă și păcătoasă, ci exclusiv în Dumnezeu. Dar să ne ferim să despărțim aceste două aspecte. Tocmai faptul că noi cu privire la veșnicie am fost curățiți o dată pentru totdeauna și desăvârșit, trebuie să aibă ca urmare că noi și sub aspect practic, aceasta înseamnă că în viața noastră zilnică avem dorința să posedăm permanent o inimă curată.

De aceea unele indicații cu privire la această curățire practică sunt desigur la locul lor. Pe când Domnul Isus Se pregătea să spele picioarele ucenicilor Săi, Petru a vrut să nu permită aceasta. Domnul i-a răspuns: «Dacă nu te spăl Eu, nu vei avea parte deloc cu Mine». La auzul acestora, Petru a dorit să fie spălate capul și picioarele. Iarși i-a răspuns Domnul: «Cine s-a scăldat (adică: spălat complet), n-are trebuință să-și spele decât picioarele, ca să fie curat de tot; și voi sunteți curați, dar nu toți.» (Ioan 13,8-10). Aici Domnul arată pe de o parte diferența clară între curățirea care are loc o singură dată și curățirea care se repetă. Pe de altă parte prin cuvintele Sale se exprimă că este necesară curățirea repetată a picioarelor.

Numai în prezența Domnului se descoperă adevăratele motivații ale inimii noastre, și numai aici suntem călăuziți să le judecăm, dacă este necesar. Numai aici are loc și rămâne dorința: «Zidește în mine o inimă curată, Dumnezeule!» (Psalm 51,10). De aceea cât de importante sunt pentru noi în viața de credință momentele de liniște, timpul când noi suntem singuri în prezența lui Dumnezeu! Aceasta nu înseamnă că în activitatea noastră zilnică noi nu putem avea părtașie cu El. Dar pentru verificarea și curățirea inimii noastre avem nevoie de a fi singuri în prezența Sa. Numai în felul acesta putem păstra legătura corectă cu El și cu frații noștri și cu surorile noastre. Nu este la întâmplare că Pavel îi cere lui Timotei să caute părtașia cu aceia care cheamă pe Domnul dintr-o inimă curată, și că Petru îi solicită pe creștini să se iubească arzător (sau: permanent, cu stăruință) dintr-o inimă curată (2 Timotei 2,22; 1 Petru 1,22). De aceea o inimă curată va fi și o inimă fericită, care caută onoarea lui Dumnezeu și binele celor ce sunt creștini ca și ea.

Domnul adaugă „fericirii“ Sale și de data aceasta o făgăduință minunată: «căci ei vor vedea pe Dumnezeu». Acum noi trăim și umblăm încă prin credință, nu prin vedere. Dar foarte curând va veni momentul când toți, ale căror inimi au fost curățite prin credință, vor vedea pe Dumnezeu.

Prin aceasta 1 Timotei 6,16 nu stă în opoziție, unde se spune că Dumnezeu locuiește într-o lumină de care nu te poți apropia, și că nici un om nu L-a văzut și nu-L poate vedea. Dumnezeu în Ființa Lui este un Duh și este invizibil. Aceasta se spune clar în locuri diferite în Cuvântul lui Dumnezeu (Ioan 4,24; Coloseni 1,15; 1 Timotei 1,17). Dar în Coloseni 1,15 se adaugă, că Fiul veșnic al lui Dumnezeu este Chipul Dumnezeului nevăzut. El este și oglindirea slavei Lui și întipărirea Ființei Lui (Evrei 1,3). El este Cuvântul lui Dumnezeu (Ioan 1,1-18). Aceste locuri arată că Fiul, care Însuși este Dumnezeu, este întipărirea triunității lui Dumnezeu și a Ființei Sale. Când El a devenit Om, atunci Dumnezeu a fost revelat în carne (1 Timotei 3,16). Pe El, Fiul lui Dumnezeu, care a devenit Om, ca să reveleze pe Dumnezeu, și în care locuiește trupește toată plinătatea Dumnezeirii, pe El Îl vom vedea în glorie desăvârșită, netulburată, și Îl vom adora veșnic. Noi nu numai vom fi veșnic la El, ci și Îl vom vedea așa cum este (1 Ioan 3,2).

Pentru acei iudei, care au crezut atunci în Domnul Isus, precum și pentru aceia care Îl vor vedea curând ca Mesia al lor, cuvintele «căci ei vor vedea pe Dumnezeu» au o importanță deosebită. Deja în Psalmul 24,3 se pune întrebarea: «Cine va putea să se suie la muntele Domnului? Cine se va ridica până la locul Lui cel sfânt?» Răspunsul este: «Cel ce are mâinile nevinovate și inima curată ...». Întrebări asemănătoare se pun și se răspunde la ele în Isaia 33,14-16. Dar apoi se spune în versetul 17: «Ochii tăi vor vedea pe Împărat în strălucirea Lui, vor privi țara în toată întinderea ei.»

Ce momente vor fi pentru toți credincioșii diferiți, să vadă pentru prima dată pe Fiul lui Dumnezeu ca Mântuitor sau ca Mesia al lor și după aceea să-L contemple pentru totdeauna!

8. Împăciitorii (Matei 5,9)

Pacea vine de la Dumnezeu

«Ferice de cei împăciitori, căci ei vor fi chemați fii ai lui Dumnezeu!» (Matei 5,9). Aproape nici un gând nu preocupă în timpul actual sufletele oamenilor din toată lumea așa de mult ca dorința după pacea mondială. Ce eforturi mari se fac în această privință! Și cu toate eforturile pentru pace auzim de războaie, amenințări și teamă a oamenilor. Din Biblie știm însă că va fi o pace mondială - și poate chiar în curând. Dar această pace nu va fi rezultatul eforturilor umane, ci ea va fi introdusă de Dumnezeu Însuși, când va începe Împărăția de o mie de ani. Împărăția lui Dumnezeu sub domnia vizibilă a Domnului Isus va fi o Împărăție a păcii (Isaia 9,6.7).

Dar chiar și în afara domeniului politic lipsește pacea între oameni și chiar între credincioși. Ce greu este pentru noi oamenii să trăim în pace unii cu alții! Potrivit gândurilor lui Dumnezeu în Împărăția Sa trebuie să domnească pacea în relațiile alor Săi: «Căci Împărăția lui Dumnezeu nu este mâncare și băutură, ci neprihănire, pace și bucurie în Duhul Sfânt. Cine slujește lui Hristos în felul acesta, este plăcut lui Dumnezeu și cinstit de oameni» (Romani 14,17.18). Pacea caracterizează deci Împărăția lui Dumnezeu în orice privință, fie în prezent, fie în viitor.

Pace însă nu înseamnă numai lipsa războiului, cearta sau lipsa de unitate, ci și rezultatul prezenței lui Dumnezeu în viața unui om. El este Dumnezeul păcii și mesajul Lui este Evanghelia păcii (Romani 15,33; Efeseni 6,15). Această pace vine de la Golgota, căci acolo Domnul Isus a făcut pace prin sângele crucii Lui (Coloseni 1,20). Astfel El a devenit pacea noastră și apoi El a venit și ne-a vestit pace celor de departe și celor de aproape (Efeseni 2,14-17), pentru ca acum oamenii păcătoși, fără pace să poată primi pacea pentru conștiința lor și pacea lui Dumnezeu pentru inimile lor (Romani 5,1; Filipeni 4,7).

Deci această pace personală este un dar al harului lui Dumnezeu pentru fiecare în parte. Ea este și premisa pentru adevărata pace pe pământ. Dar pacea între noi, chiar și între credincioși, depinde numai de starea inimii noastre și de comportarea noastră. De aceea suntem îndemnați așa de des să alergăm sau să năzuim după pace (Romani 14,19; 2 Timotei 2,22; Evrei 12,14; 1 Petru 3,11). În textul de bază în limba greacă aici stă totdeauna același cuvânt, care înseamnă „a urmări, a alerga, a vâna”. În afară de aceasta în Efeseni 4,3 ni se spune că sunt necesare hărnicie și râvnă pentru a păstra unitatea Duhului în legătura păcii. Dacă aceste îndemnuri nu ar fi fost necesare, atunci Dumnezeu nu ar fi lăsat să fie scrise în Cuvântul Său. Este valabil pentru fiecare credincios ceea ce Domnul Isus spune ucenicilor Săi: «Să trăiți în pace unii cu alții!» (Marcu 9,50).

Prorocii Vechiului Testament au vorbit mult despre pacea pe pământ. Cuvântul pace (în ebraică *shalom*) înseamnă întreaga mântuire a lui Dumnezeu pe pământ, așa cum ea va fi împlinită sub domnia lui Mesia în Împărăția păcii. Această mântuire și această pace nu sunt încă prezente universal. Dar în viața ucenicilor Domnului ele se găsesc deja. Credincioșii pot arăta în timpul actual semnele caracteristice ale Împărăției lui Hristos (vezi Romani 14,17), așa cum rămășița credincioasă o va face în timpul de necez viitor, înainte să înceapă Împărăția lui Dumnezeu în toată creația în putere și slavă.

Lipsa de pace

Cu regret nu pretutindeni domnește pacea între credincioși. În loc să fie încălțați cu râvnă Evangheliei păcii, se umblă din loc în loc cu un duh de critică. Uneori aceasta are loc într-o presupusă râvnă pentru adevăr și sfințenia lui Dumnezeu. O greșeală a unui frate devine o încălcare, o exprimare neexactă devine o învățătură falsă. Mai multe reproșuri de felul acesta pot apoi împreună să constituie o acuzare grea împotriva cuiva care nu este conștient de vreo vină proprie și crede că trebuie să se apere împotriva acestor atacuri. De cele mai multe ori nu este vorba de întrebări esențiale de doctrină, ci de nedesăvârșiri și slăbiciuni omenești. Cine este capabil în astfel de cazuri să creeze pace, când fiecare crede că are dreptate?

Ce bine este dacă în astfel de cazuri eu găsesc un adevărat împăciuitoar, care cu înțelepciune, răbdare, dragoste, înțelegere pentru slăbiciunile omenești și în așteptare de Domnul poate să ajute pe cel atacat și să distrugă îndoielile acuzatorului.

Și duhul de partidă între credincioși este o sursă rea a lipsei de pace. Sărăcia în recunoaștere din partea fraților și surorilor, presupusa corectare și vanitatea omenească rănită pot conduce, ca cineva să se retragă, adună în jurul lui adepți și deja lipsa de pace s-a creat. Cine este atunci capabil și gata să împace partidele?

Chiar și prin slujba făcută pentru Domnul poate să ia naștere lipsă de pace, așa cum arată exemplul surorilor Evodia și Sintichia din Filipi (Filipeni 4). S-ar putea numi și alte cauze ale lipsei de pace între credincioși.

Împăciuitoarii

În versetul nostru se vorbește deci despre aceia care nu numai caută pacea și aleargă după ea, ci sunt împăciuitoari. Sunt într-adevăr mulți care sunt pașnici și iubesc pacea, dar sunt incapabili să facă pace, dacă o dată a intervenit lipsa de unitate. Da, un om pașnic prin natura lui poate în astfel de cazuri să fie pericol să devină necredincios față de Domnul „din pricina iubirii de pace“, deoarece el gândește că lipsa de pace a fost deja înlăturată dacă se trec sub tăcere animozitățile sau „sunt măturate sub ștergar“. Dar în felul acesta este imposibil să faci adevărată pace.

Dacă pacea între frați și surori sau într-o adunare a fost distrusă și trebuie refăcută, atunci harul Domnului nostru Isus Hristos trebuie să devină activ ca să niveleze valurile patimilor omenești, care în astfel de cazuri devin vizibile. Pentru aceasta este nevoie de multă renunțare la sine și așteptare după Domnul, fiind vorba în acest caz de împăcarea caracterelor, sentimentelor, convingerilor și intereselor contrare într-un fel demn de Dumnezeu.

Dar aceste eforturi pline de dragoste nu au voie niciodată să fie făcute în detrimentul sfințeniei și dreptății lui Dumnezeu. Cine vrea să fie un împăciuitoar are nevoie de o sentință spirituală sănătoasă. Aceasta înseamnă că el însuși trebuie să se verifice mai întâi în lumina lui Dumnezeu, dacă posedă o inimă curată, așa cum se spune în fericirea anterioară. Iacov scrie că înțelepciunea care vine de sus este mai întâi curată, apoi pașnică (Iacov 3,17). Pentru împlinirea corectă a misiunii sale are nevoie atât de adevăr cât și de har. De aceea înfăptuirea păcii este o chestiune de rugăciune pentru a primi claritate, independență partinică, înțelepciune și dragoste. Numai atunci bunătatea și adevărul, dreptatea și pacea se pot întâmpina una pe alta și în viața noastră practică. Deseori este nevoie de timp, ca Dumnezeu să lucreze la conștiință și la inimi, căci pacea nu poate fi constrânsă.

Fiii lui Dumnezeu

Și împăciuitoarii sunt numiți aici fericiți. Plata lor este, că ei vor fi numiți fii ai lui Dumnezeu. Mai târziu Domnul Isus amintește un titlu asemănător: «Dar Eu vă spun: Iubiți pe vrăjmașii voștri, binecuvântați pe cei ce vă blestemă, faceți bine celor ce vă urăsc, și rugați-vă pentru cei ce vă asupresc și vă prigonesc, ca să fiți fii ai Tatălui vostru care este în ceruri; căci El face să răsară soarele Său peste cei răi și peste cei buni, și dă ploaie peste cei dreți și peste cei nedreți.» (Matei 5,45.46; asemănător și Luca 6,35).

Expresia „fiu“ în Sfânta Scriptură nu are totdeauna același înțeles. Aici în predica de pe munte, unde credincioșii sunt apelați ca ucenici în Împărăția lui Dumnezeu, cuvântul are un înțeles practic, moral. Un fiu se aseamănă cu tatăl, dacă el acționează în sensul în care acționează tatăl. În familia și în casa lui Dumnezeu fiecare care crede în Domnul Isus este și rămâne în ceea ce privește poziția sa prin har totdeauna un fiu (compară cu Efeseni 1,5; Romani 8,14.15; Galateni 4,5.6).

Spre deosebire de aceasta aici sunt numiți fii ai lui Dumnezeu acei ucenicii ai Domnului care se comportă după modelul și exemplul lui Dumnezeu. Prin faptul că noi umblăm având felul Lui

de gândire, vom deveni asemenea Lui din punct de vedere moral, aceasta înseamnă că noi vom revela caracterul Lui și Îl prezentăm pe El în lumea aceasta. Noi devenim capabili pentru aceasta prin nașterea din nou. În afară de aceasta, noi suntem introduși în gândurile Sale prin Duhul Sfânt. El este marele Făuritor de pace, și ca ucenici adevărați ai Domnului avem voie și noi să fim făuritori de pace.

Va veni momentul când făuritorii de pace vor fi numiți fii ai lui Dumnezeu, aceasta înseamnă; ei vor fi recunoscuți public ca făuritori de pace.

„Politica de pace“

Pentru ca acest verset să nu fie folosit abuziv de creștini, ca să ia parte – chiar și cu intenții bune – la acțiuni politice cum ar fi „inițiativa de pace“, „marșuri de pace“, și alte forme asemănătoare, pentru menținerea sau crearea păcii internaționale, mai trebuie amintit pe scurt ceva. Într-adevăr, noi ne găsim încă în această lume – cât timp încă? -, dar noi nu îi mai aparținem (Ioan 17,11.14.16). Domnul Isus poate veni în orice clipă. Responsabilitatea noastră față de lume, care respinge pe Domnul nostru și din această cauză merge în întâmpinarea propriei pierzări, din această cauză nu poate fi politică, ci spirituală. Această responsabilitate constă în aceea că:

1. ne rugăm pentru toți oamenii, ca să fie mântuiți și să vină la cunoștința adevărului (1 Timotei 2,1-4);
2. noi suntem o mărturie personală pentru Domnul nostru preaiubit față de toți oamenii (1 Petru 3,15);
3. noi, atât cât depinde de noi, trăim în pace cu toți oamenii (Romani 12,18).

9. Prigonirea (Matei 5,10)

«Ferice de cei prigoniți din pricina neprihănirii, căci a lor este împărăția cerurilor!» În cea de-a opta fericire Domnul Isus rostește aceeași făgăduință ca și în prima: «Căci a lor este împărăția cerurilor!» Neprihănirea se întâlnește deja în cea de-a patra fericire. Dar în timp ce acolo este vorba de foame și sete după neprihănire, aici Domnul vorbește despre aceia care sunt prigoniți din pricina neprihănirii.

Lepădarea

Însă această fericire se deosebește sub un aspect față de celelalte șapte fericiri anterioare. Acolo este vorba de însușirile și de comportarea adevăraților ucenici ai lui Isus, aici Domnul le îndreaptă atenția spre urmările comportării lor. Atâta timp cât El nu domnește ca Împărat al neprihănirii (dreptății), aceia care trăiesc potrivit cu principiile și gândurile lui Dumnezeu vor fi prigoniți și vor suferi. Aceasta arată că de la început Domnul are înaintea ochilor Săi lepădarea Sa de către poporul Său și diferența dintre aceia care Îl vor primi în timpul lepădării Sale și lumea dușmană față de El și aceștia.

Faptul că oamenii flămânzesc și însetează după dreptate dovedește că în această lume domină nedreptatea. Aceasta este una din lecțiile primelor șase versete. Aici se merge un pas mai departe. Aceia, care vor să trăiască dreptatea, trebuie să ia în calcul, că ei vor fi prigoniți. Petru, unul din cei doisprezece ucenici, care a auzit aceste cuvinte ale Domnului, folosește mai târziu în prima sa scrisoare, în care se vorbește mult despre suferințele copiilor lui Dumnezeu, cuvinte asemănătoare: «Chiar dacă aveți de suferit pentru neprihănire, ferice de voi!» (1 Petru 3,14).

Dreptatea

Dreptatea practică, despre care este vorba aici, este o însușire a naturii noi a fiecărui credincios. Cuvântul lui Dumnezeu vorbește deja despre Noe, că el era drept și desăvârșit și umbla cu Dumnezeu (Geneza 6,9). Dreptatea practică, recunoașterea și respectarea autorității și tuturor drepturilor lui Hristos ca Împărat, este de aceea și condiția pentru a intra în Împărăția lui Dumnezeu (Matei 5,20). Aceasta era semnul de recunoaștere al adevăraților ucenici ai Domnului atunci și va fi și în timpul de necaz din viitor. El, Cel desăvârșit de drept, se preocupă și astăzi să ne învețe prin harul Său, pentru ca noi, despărțiți de păcat și de poftele lumești, să trăim în timpul de acum cu cumpătare, dreptate și evlavie (1 Petru 3,18; Tit 2,12).

Această dreptate include nu numai să dai fiecăruia ce i se cuvine. Dreptatea practică înseamnă să trăiești potrivit cu Cuvântul lui Dumnezeu și cu principiile Sale. Dragostea pentru adevăr, sinceritatea, credințioșia și respectul față de semenii sunt însușiri care sunt recunoscute și în lume. Din acest motiv bărbați ca Iosif și Daniel, în Vechiul Testament, și primii creștini, în Noul Testament, au avut favoare din partea contemporanilor lor. Și un patron necredincios este în mod normal bucuros dacă are un angajat credincios, sincer, pe care se poate baza. Dar să ne imaginăm, că într-o anumită situație neplăcută acesta îi cere să camufleze adevărul prin minciună, sau să participe activ la o acțiune de înșelătorie. Ce se va întâmpla, dacă angajatul în acest caz spune: „Nu pot să fac aceasta, căci contrazice Cuvântul lui Dumnezeu“? Dacă este în joc prestigiul său sau banii săi, amabilitatea de până acum a patronului se poate ușor transforma în mânie. Unii credincioși au pierdut din cauza aceasta locul de muncă, deoarece nu au fost de acord să participe la nedreptatea lumii acesteia.

Prigoana

Dacă noi recunoaștem drepturile Domnului nostru în toată viața noastră, ascultăm de El în toate și facem voia Sa în familia noastră, la locul de muncă, în timpul nostru liber și în toate împrejurările vieții, nu vom avea totdeauna parte de recunoaștere din partea lumii. Atunci și noi vom avea parte de prigoană. Nu tuturor li se va întâmpla ca acelei asistente credincioase, aflate în pregătire profesională, pe care spitalul a vrut s-o pună imediat pe liber, deoarece ea a refuzat să asiste la un avort (compară cu Geneza 9,6; Exod 20,13). Când o clasă întreagă de elevi se ridică batjocoritor împotriva unei eleve, deoarece ea spre deosebire de celelalte în loc de „uniforma emancipării“ jeans și păr tăiat scurt poartă rochie și are părul lung (compară cu Deuteronom 22,5; 1 Corinteni 11,6-14; 1 Timotei 2,9), atunci și aceasta este un fel de prigoană. Despre Ismael, fiul lui Agar, se relatează în Vechiul Testament că el batjocorea sau s-a râs, dar în Noul Testament se spune, că el a prigonit pe Isaac (Geneza 21,9; Galateni 4,29).

Ferice!

Ce bine este în astfel de situații să nu privești la prigonitori sau la batjocoritori, ci la Domnul, din a cărui pricină avem parte de acestea! El a spus ucenicilor Săi: «Robul nu este mai mare decât stăpânul său. Dacă M-au prigonit pe Mine, și pe voi vă vor prigoni; dacă au păzit cuvântul Meu, și pe al vostru îl vor păzi» (Ioan 15,20). Chiar dacă noi va trebui să suferim odată din pricina dreptății, să ne gândim ale cărui drepturi și a cărui onoare au fost atacate. Atunci nu ne va umple dezamăgirea și descurajarea, ci conștiința de fericirea făgăduită de El Însuși. Cuvintele: «prin suferință la slavă» au fost valabile pentru Domnul nostru, și ele sunt valabile și pentru noi. Pavel a încurajat pe credincioșii din Tesalonic care sufereau din cauza prigoanei, prin referirea la faptul că prigoanele și necazurile de care aveau parte erau dovada că ei au fost găsiți vrednici pentru Împărăția lui Dumnezeu. Când Domnul Isus va apare odată împreună cu ai Săi în lumea aceasta, atunci Dumnezeu Își va face cunoscută dreptatea prin aceea că El va da pedeapsă

acelora care au prigonit pe ai Săi și va da odihnă acelora care au fost prigonți (2 Tesaloniceni 1,4-10).

10. Suferințe din pricina lui Hristos (Matei 5,11-12)

Ultima a noua fericire constituie totodată trecerea la partea următoare a predicii de pe munte. Acum Domnul Isus nu mai vorbește la modul general despre ucenici la persoana a treia, ci li se adresează direct cu pronumele personal „voi“, așa cum El face în Luca 6,20-26 la rostirea tuturor fericirilor. Totodată El aplică cuvintele Sale din versetul 10 la ei: «Ferice va fi de voi când din pricina Mea oamenii vă vor ocări, vă vor prigoni, și vor spune tot felul de lucruri rele și neadevărate împotriva voastră! Bucurați-vă și veseliți-vă, pentru că răsplata voastră este mare în ceruri; căci tot așa au prigonit pe prorocii care au fost înainte de voi.» El vede pe ucenici Săi înaintea Lui, El știe deja ce vor trebui ei să întâmpine, și El le dă o făgăduință minunată.

Cu toată asemănarea cu celelalte fericiri, există totuși o deosebire: aici Domnul nu vorbește despre suferințele din pricina dreptății, ci despre batjocuri, prigoane și cuvinte rele din pricina Lui. Este deci vorba de Persoana Domnului nostru și de mărturisirea Numelui Său. Suferința din pricina dreptății este urmarea comportării noastre morale și a activității noastre, suferința din pricina lui Isus este urmarea mărturisirii noastre că suntem de partea Lui.

Mărturisirea că suntem de partea lui Isus

Într-adevăr, în țările guvernate democratic nu cunoaștem o prigonire oficială a creștinilor, așa cum se întâmplă astăzi în unele țări. Conform constituției actuale, printre altele, nimeni nu trebuie să fie dezavantajat din cauza credinței lui sau a concepțiilor lui religioase; libertatea credinței, a conștiinței și libertatea de mărturisire a credinței și a concepției despre lume și viață sunt invulnerabile. Dar aceasta nu înseamnă că toți oamenii sunt binevoitori cu creștinii. Sunt credincioși tineri care au avut parte de batjocură și dispreț din partea colegilor lor, când la intrarea lor în viața profesională la locul de muncă, la serviciul militar sau alte servicii au mărturisit: „Eu cred în Domnul Isus ca Mântuitor al meu“. S-ar putea chiar să nu se rămână la batjocuri și calomnieri mincinoase, adică la vorbe, ci să se treacă la prigoană, adică la fapte. Prin cuvântul „când“ Domnul nu se referă la o eventuală posibilitate, ci la o realitate care cu siguranță va avea loc. Cine se așează public și curajos de partea Domnului și Mântuitorului nostru, declarându-se de partea Lui, va avea parte de desconsiderare, batjocură și ocară. În privința aceasta suferința din pricina lui Isus și din pricina dreptății se contopesc. Uneori se răspunde cu batjocură și dispreț, când Numele Domnului Isus este rostit. Uneori această mărturisire este întâmpinată cu un surâs batjocoritor, dar de îndată ce credinciosul se dovedește și prin comportarea lui că este creștin, atunci se manifestă respingerea și ura.

Satan încercă mereu să împiedice pe ucenicii Domnului să mărturisească Numele Lui. El șoptește sufletului: „Este cu adevărat necesar să vorbești acum despre Domnul Isus? Tu nu trebuie să mărturisești totdeauna Evanghelia!“ El nu vrea să împiedice numai mărturisirea lui Hristos ca Domn, ci și răspândirea mesajului harului Său. Dar pentru acela care iubește cu adevărat pe Domnul nu poate și nu trebuie să tacă, nu trebuie să țină seama de poziția lui, de viitorul copiilor sau orice altceva. Nu se merită ca noi să ne declarăm cu totul de partea Lui, chiar dacă aceasta ar atrage după sine presupuse dezavantaje?

Un exemplu pentru aceste suferințe din pricina Domnului Isus oferă apostolii în cartea Faptele Apostolilor 4 și 5. După ce ei au vindecat pe mulți și i-au condus la Domnul, ei au fost prinși de conducătorii iudeilor și li s-a impus să nu mai vorbească despre Domnul Isus (Faptele Apostolilor 4,18; 5,28). Dar ei nu puteau și nu au vrut să tacă. Când după a doua arestare a lor și eliberarea lor minunată au fost strâmtorați și în cele din urmă chiar bătuți, cum au plecat ei de la sinedriu? Plini de bucurie, pentru că au fost învredniciți să fie batjocoriți pentru Numele Lui (Faptele Apostolilor 5,41).

Bucurie

Tot așa și Domnul Isus adaugă fericirii rostite: «Bucurați-vă și veseliți-vă, pentru că răsplata voastră este mare în ceruri.» Nu este nimic mai înalt decât să posezi pe Hristos ca Mântuitor și Domn. El merită ca noi să ne declarăm public de partea Lui. Pentru un suflet fricos și pentru carne s-ar putea ca presupusele urmări amenințătoare și de dezavantajare dacă mărturisim cu credințioasă pe Mântuitorul nostru să ne pară foarte grele. Dar Domnul spune altceva: «Bucurați-vă și veseliți-vă, pentru că răsplata voastră este mare în ceruri.» Ucenicii Domnului nu trebuie să se bucure cu toate că sunt suferințe din cauza mărturisirii lor, ci ei trebuie să se bucure din cauza suferințelor legate de mărturisirea lor (compară cu Romani 5,3; Iacov 1,2). Chiar dacă mărturisirea Numelui Domnului ar conduce la dezavantaje pământești – ceea ce nu totdeauna se întâmplă -, răsplata făgăduită de El Însuși este incomparabil de mare în cer! Deja faptul că ști, că mergi pe urmele Domnului Isus, dă bucurie. Această bucurie va fi mărită prin răsplata făgăduită, care nu este în legătură cu pământul, ci cu cerul (compară cu Matei 6,19).

Exemple

După aceea Domnul dă exemplu pe prorocii Vechiului Testament. Aceștia au fost odinioară prizonieri, deoarece mărturiseau despre Dumnezeu. Exemple în acest sens sunt Ilie (1 Împărați 19,2), prorocul Zaharia în timpul împăratului Ioas (2 Cronici 24,21), Ieremia (Ieremia 20,2) și mulți alții (compară cu Neemia 9,26, Faptele Apostolilor 7,27; 1 Tesaloniceni 2,15). Și Moise, care el însuși se numește proroc (Deuteronom 18,15.18), a suferit din pricina Dumnezeului său, atât din partea egiptenilor cât și a propriului său popor. Despre el se spun în Noul Testament cuvintele remarcabile, că el «socotea ocara lui Hristos ca o mai mare bogăție decât comorile Egiptului, pentru că avea ochii pironiți spre răsplătire» (Evrei 11,26).

Că și Domnul Isus Însuși a fost prigonit și omorât, nu se amintește aici. Dar cu toate acestea fiecare ucenic poate să-și amintească mereu că El este marele model al suferinței și perseverenței. Prin faptul că El compară pe ucenicii Săi, care vor fi prizonieri din pricina Lui, cu prorocii, care au fost prizonieri din pricina lui Dumnezeu, El oferă tăcut o mărturie despre Dumnezeirea Lui și prin aceasta motivul cel mai mare pentru a suporta prigoana din pricina Numelui Său.

Rezumat

Cu această ultimă fericire se încheie prima parte a așa-zisei predică de pe munte, în care Domnul Isus ca Împărat, care deja curând după aceea va fi lepădat de propriul Său popor, vestește principiile Împărăției lui Dumnezeu ca ghid și încurajare pentru ucenicii Săi. Dacă privim în ansamblu afirmațiile, vedem în ele o ordine clară. În primele trei fericiri se vorbește despre cunoașterea de sine și smerenia necesară pentru ucenicul Domnului. În următoarele patru vedem năzuința după dreptate și după o viață plăcută lui Dumnezeu, și în final în ultimele două, vedem evaluarea, rezultatul vieții împreună cu Domnul Isus și a suferinței pentru El.